

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (42)

**РІК НЕЗЛАМНОСТІ! РІК ПЕРЕМОГИ!
*УСІМ ОСВІТЯНАМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ...***

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 1 (42)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал
(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік
Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 7 від 23 лютого 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(42) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 146с.

ЗМІСТ

С Л О В О Р Е Д А К Т О Р А

ТУРЛЮК СВІТЛАНА, ЮНАШ ВІКТОРІЯ

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ І ФОРМ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ 5

Ф І Л О Л О Г І Ч Н І С Т У Д І Ї

БАБІЙ АЛЛА, ВЕРЕМІЙ А. А.

МІСІЯ, БАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ЗАВДАННЯ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ФІЛОЛОГІВ-СЛАВІСТІВ 13

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БІЛИК ІРИНА

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРНО ОБДАРОВАНОЇ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ 19

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ГУЧОК НАДІЯ

КОРОТКИЙ ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ СТАНОВЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ДО СЕРЕДИНИ ХХ СТОЛІТТЯ 25

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ІВАШКО АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНА ІНВЕРСІЯ В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ ЯК АВТОРСЬКИЙ ПРИЙОМ БАЧИТИ СВІТ ІНАКШЕ 31

МИХАЛЬЧУК ОЛЕСЯ, ДЕРЕВЕНКО ОЛЕКСАНДРА

THE IMPACT OF ENGLISH BIBLICAL TRANSLATIONS ON THE DEVELOPMENT OF LANGUAGE AND LINGUISTICS 38

П С И Х О Л О Г О - П Е Д А Г О Г І Ч Н І С Т У Д І Ї

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ 44

ГОРОДЕЦЬКА ВАНДА

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ФОЛЬКЛОРНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 57

БАРЩЕВСЬКА ІННА

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ АСПЕРГЕРА ТА СДУГ 61

ЦІСАР ІРИНА, БОРОДІЙ ОЛЬГА

РОЛЬ КАЗКИ В РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ 65

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, КАПУСТА ДАР'Я

РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТЕЖИНИ В ОЗНАЙОМЛЕННІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ПРИРОДНИМ ДОВКІЛЛЯМ 68

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПЕДОЧЕНКО АНАСТАСІЯ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ 72

ЦІСАР ІРИНА, РУМЯНЦЕВА ВІКТОРІЯ

ВПЛИВ АРТ-ТЕРАПІЇ НА МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА..... 78

МАРЦЕНЮК ОЛЕНА

ПСИХОЛІНГВІСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУЧАСНИХ ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... 82

Н А У К О В О - М Е Т О Д И Ч Н І С Т У Д І Ї

БУГА ОКСАНА

НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНО-ЗНАЧУЩИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР..... 88

ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО

ЕВОЛЮЦІЯ МЕТОДИКИ ТРЕНУВАННЯ В БІГОВІ НА ВИТРИВАЛІСТЬ..... 93

СКРИПНИК НАДІЯ, ВОЛКОТРУБ А.О., ДЕМЧУК ВЕРОНІКА

STORYTELLING ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ТРЕНД ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..... 98

СКРИПНИК НАДІЯ, КОГУТЮК ОКСАНА, МАКСИМЕНКО Н. В., ТКАЧУК ТЕТЯНА

МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ І МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..... 104

ШУСТОВА НАТАЛІЯ, ГОРБАТЮК А. В.

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМОВОГО ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ..... 109

СТЕПОВА АЛЛА

МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ..... 114

ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА

ВИКОРИСТАННЯ «РОЗВИВАЮЧОГО ПРОСТОРУ» ЗА М. МОНТЕССОРІ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ..... 118

ЯРЕМЧУК ОКСАНА

ФОРМУВАННЯ ІНІЦІАТИВНОСТІ І ПІДПРИЄМЛИВОСТІ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЖИТТЄВИХ ЗАДАЧ ФІНАНСОВОГО ЗМІСТУ..... 123

В І Д О М І І М Е Н А

ПОХИЛЮК ОЛЕНА

«ТОЙ, ЩО СЕРЦЕ ОБЕРНУВ У СУРМУ» (бесіда до 115-річчя від дня народження Олега Ольжича (приклади поезії за збіркою «Незнаному воякові»)..... 127

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

Б. ШОУ. ХУДОЖНЯ ПРАКТИКА: ПРОБЛЕМИ І ТРАДИЦІЇ..... 130

ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ

ПЕРШІ ПІВ ТИСЯЧІ РОКІВ З ІСТОРІЇ ШПИКОВА..... 133

**ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПИСЬМОВОГО ДОДАВАННЯ ТА
ВІДНІМАННЯ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

УДК 373.3.016: 511.12

ШУСТОВА НАТАЛІЯ

*кандидат педагогічних наук, викладач кафедри науково-природничих та
математичних дисциплін КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

ГОРБАТЮК А. В.

*студентка факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Здійснено огляд основних методичних підходів, які використовуються вчителями початкових класів при формуванні навичок письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Розглянуто головні теоретичні аспекти, на яких має зацентрувати увагу вчитель перед вивченням даної теми. Наведено приклади виконання дій письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел.

Ключові слова: *учень початкової школи, уроки математики в початковій школі, формування навичок письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку системи освіти України, її орієнтацією на європейський освітній простір, основним завданням школи стає підготовка всебічно розвиненої особистості, яка здатна самостійно й критично мислити, спроможна використовувати набуті знання та вміння у повсякденному житті. Забезпечити виховання такої особистості може лише компетентний фахівець, здатний методично правильно сформувати усі необхідні навички, зокрема навички письмового додавання та віднімання багатоцифрових чисел. Від їх успішного засвоєння учнями початкових класів значною мірою залежить все подальше вивчення математики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему формування обчислювальних навичок вчені-методисти розробляли в кількох напрямках. Класифікацію прийомів обчислення, які

формується в початковій школі, вивчали М. Бантова, Г. Мартинова, С. Скворцова. Логіка розгортання прийомів обчислення представлена в працях К. Арженникова, Н. Попової, О. Пчолко, М. Бантової та ін.; раціоналізація обчислювальних прийомів, операцій, що входять до їх складу, добір вправ як основного засобу формування усних і письмових обчислень у початковій школі розглянута В. Євтушевським, О. Гольденбергом, Я. Чекмарьовим, Л. Скаткіним, М. Моро, С. Степановою та ін.; прийоми обчислення вузького застосування – раціональні – досліджували О. Валльє, Т. Демидова, О. Івашова, І. Ліпатнікова, Г. Мартинова, С. Скворцова, О. Тонких, Т. Шевченко.

Метою даної статті є виокремлення певної системи необхідних знань та умінь учителя початкової школи для формування навичок письмового додавання та віднімання багатоцифрових чисел.

Виклад основного матеріалу.

Вивчення теми «Додавання та віднімання багатоцифрових чисел» необхідно розпочинати з упорядкування та узагальнення теоретичних відомостей про дії додавання та віднімання. Зокрема потрібно закцентувати увагу учнів на таких питаннях:

1. Узагальнення знань про конкретний зміст дій додавання та віднімання: назви компонентів та результатів дій додавання і віднімання, взаємозв'язок додавання та віднімання, правила знаходження невідомого компоненту.

2. Знання нумерації багатоцифрових чисел: читання і запис, знання їхнього класного і розрядного складу, співвідношення розрядних одиниць.

3. Закони додавання: переставний ($a + b = b + a$); сполучний ($((a + b) + c = a + (b + c))$).

4. Властивості дії додавання ($a + 0 = 0 + a = a$), дії віднімання ($a - 0 = a$; $a - a = 0$).

5. Правила додавання (віднімання) суми до (від) числа, додавання (віднімання) числа до (від) суми.

6. Вміння виконувати письмове додавання і віднімання чисел у межах 1000.

Розглянемо декілька методичних підходів, які доцільно використовувати під час ознайомлення учнів з письмовим додаванням і відніманням багатоцифрових чисел.

При вивченні додавання і віднімання багатоцифрових чисел продовжується формування навичок усних обчислень [4, с. 90]. До усних обчислень у межах багатоцифрових чисел відносяться випадки додавання і віднімання на підставі десяткового складу числа:

$$35000 + 900 = 35900;$$

$$35900 - 35000 = 900,$$

а також випадки, які приводяться до обчислень у межах 100 та 1000 на підставі укрупнення розрядних одиниць:

$$72000 + 800 = 720 \text{ сот.} + 8 \text{ сот.} = 728 \text{ сот.} = 72800$$

$$3000 - 1800 = 30 \text{ сот.} - 18 \text{ сот.} = 12 \text{ сот.} = 1200$$

У концентрі «Багатоцифрові числа» паралельно з усними обчисленнями продовжується робота по формуванню навичок письмового додавання і віднімання. При ознайомленні з письмовим додаванням багатоцифрових чисел можна застосовувати аналогію. Школярам пропонуються випадки додавання чотирицифрових чисел, а потім — п'ятицифрових і шестицифрових. Учні порівнюють кожний наступний випадок додавання з попереднім; з'ясовують, чи можуть попередні обчислення допомогти знайти результат поданої суми, і роблять висновок, що залишилося додати тільки одиниці вищого розряду.

На підставі міркування за аналогією учні роблять висновок, що чотирицифрові числа додаються так само, як і трицифрові. Аналогічно робляться висновки про додавання п'яти- і шестицифрових чисел.

Після виконання аналогічних завдань учні роблять висновок, що письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел здійснюється так само, як і додавання і віднімання трицифрових чисел.

Аналогічно діти ознайомлюються з відніманням багатоцифрових чисел.

Письмове додавання і віднімання вивчається паралельно. Це дозволяє актуалізувати взаємозв'язок цих

арифметичних дій і виконувати перевірку правильності розв'язання, а також зберігає час на опрацювання кожного вміння, розвиває гнучкість мислення, тому що майже одночасно учні виконують взаємно обернені дії.

На першому уроці вивчення алгоритму письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел учням традиційно пропонуються такі числа, які містять однакове число знаків; на наступних уроках — у записі чисел міститься вже різне число знаків.

Труднощі являють собою випадки віднімання, коли в записі зменшуваного є кілька нулів підряд. Тому пояснення повинно бути ґрунтовним і детальним. Діти повинні добре знати, що кожна одиниця вищого розряду містить 10 одиниць сусіднього нижчого розряду. Починаємо віднімання з розряду одиниць, але від 0 не можна відняти 2, тому потрібно позичити 1 десяток. У розряді десятків стоїть 0, тому потрібно позичити 1 сотню. Визначаємо, скільки десятків в 1 сотні. [1 с. = 10 д.] Тепер можемо позичити 1 десяток. Замінюємо 1 десяток одиницями: 1 д. = 10 од. 10 од. – 2 од. = 8 од. — пишемо в розряді одиниць. Переходимо до віднімання десятків: було 10 десятків, позичили 1 десяток, залишилося 9 десятків. 9 д. – 3 д. = 6 д. — пишемо в розряді десятків. Переходимо до сотень: було 7 сотень, позичили 1 сотню, залишилося 6 сотень. Пишемо під сотнями цифру 6, а цифру 4 — під тисячами.

$$\begin{array}{r} _ 4700 \\ _ \quad 32 \\ \hline 4668 \end{array}$$

Далі розглядаються прийоми додавання трьох і більше доданків. Учитель

пропонує знайти значення суми: $3408 + 237\,569 + 18\,440$. Учні можуть обчислити цю суму таким чином: додати перші два доданки і до одержаного результату додати третій доданок. Учитель звертає увагу учнів на те, як вони знаходили суми чисел (письмово — у стовпчик), і запитує, чи можна письмовий прийом додавання застосувати відразу для трьох доданків. Далі з'ясовується, яке число зручно записати першим, другим, третім. Учні виконують додавання цим способом і порівнюють результат із тим, який отримали раніше.

Слід зазначити, що віднімання трьох чисел аналогічним чином виконувати не можна — це одна з імовірних помилок учнів.

Згідно з методичною системою Л. П. Кочиної [2, с. 233], всі випадки додавання й віднімання відпрацьовуються у межах 100 і 1000 у наступному порядку: спочатку випадки без переходу через десяток, а потім з переходом; спочатку усно, потім письмово. Але таку послідовність додавання та віднімання в межах багатоцифрових чисел змінено. Діти поступово ознайомлюються з додаванням одноцифрового числа до багатоцифрового і відніманням одноцифрового числа від багатоцифрового, причому одночасно вводяться усні й письмові прийоми з переходом і без переходу через десяток. Потім розглядаються такі ж випадки, але вже додають або віднімають двоцифрові числа, а далі трицифрові і т. п. Така методика дає можливість сконцентрувати увагу дітей на важливості аналізу виразу, на кількості розрядів у числах, над якими виконуються дії, підкреслити прийом порозрядного додавання чи віднімання.

Під час письмових обчислень учитель має пильно стежити за вміннями учнів обчислювати різноманітні види випадків додавання та віднімання.

Додавання:

1) без переходу у сусідній розряд (62514 + 32345);

2) одиниці одного із розрядів при додаванні дають число, яке дорівнює або більше 10 (48646 + 21234; 448652 + 21263);

3) одиниці двох або більше розрядів при додаванні дають число, яке дорівнює або більше 10 (4656 + 21264, 284746 + 32162);

4) числа з нулями всередині і на кінці (13247 + 4508, 490025 + 409970);

5) другий або третій доданок має більше чи менше розрядів, для того, щоб діти щоразу визначали правильне розташування розрядів у стовпчиках.

Віднімання:

1) без роздроблення (94546 - 32415);

2) роздроблення одиниць одного розряду (48646 - 21363, 48646 - 21329);

3) роздроблення одиниць кількох розрядів (48646 - 21729, 48646 - 23987);

4) числа з нулями на різних місцях і т. п. (57000 - 39006, 234002 - 25131);

5) випадки, в яких зменшуване і від'ємник мають різну кількість цифр.

Запропонований підхід до вивчення дій додавання та віднімання багатоцифрових чисел є новим у методиці викладання математики в початкових класах і характеризується певними позитивними рисами. Назвемо окремі з них:

1) така система подачі обчислювальних випадків є новою для дітей, вона не повторює системи вивчення дій із трицифровими числами в 3-му класі. Це

має сприяти підвищенню інтересу до навчання;

2) паралельне вивчення дій додавання й віднімання сприятиме вихованню в дітей оперативності в міркуваннях. Діти мають швидко переключатися від однієї дії до другої і при цьому щоразу швидко пригадувати властивості та особливості виконання дій і на цій основі виконувати їх швидко й правильно;

3) одночасний розгляд усних і письмових способів обчислення потребує від дітей використання правила раціональності обчислень (якщо приклад для усного обчислення для мене важкий, я застосовую письмовий). Міркуючи, дитина здійснює самоаналіз та самоконтроль власних навчальних умінь;

4) така система вивчення дій додавання і віднімання багатоцифрових чисел є логічною, вона будується за дидактичним принципом від важкого до складного. Цю логіку сприймає як педагог, так і учень. Учень відчуває поступове ускладнення, він стає більш уважним до тих виразів, які починає обчислювати. Отже, ця система має для дитини як навчальний зміст (навчитися обчислювати значення різних виразів), так і розвивальний (треба бути уважним, спостережливим, щоб застосувати найраціональніші дії під час обчислення).

5) така система організації теми дозволяє раціонально використати навчальний час. Достатньо 5-6-ти уроків для розгляду різних випадків обчислення на додавання й віднімання багатоцифрових чисел. Ефективне використання навчального часу дає змогу виділити окремі уроки для вивчення іншого, не менш важливого математичного змісту.

Таким чином, відповідно до першого підходу щодо формування навичок письмового додавання і віднімання багатоцифрових чисел застосовується прийом аналогії, при якому учні порівнюють кожний наступний випадок додавання чи віднімання з попереднім і роблять висновок, що письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел здійснюється так само, як і додавання і віднімання трицифрових чисел. Інший методичний підхід передбачає поступове ознайомлення учнів з додаванням одноцифрового числа до багатоцифрового і відніманням одноцифрового числа від багатоцифрового, причому одночасно вводяться усні й письмові прийоми з переходом і без переходу через десяток. Потім розглядаються такі ж випадки, але вже додають або віднімають двоцифрові числа, а далі трицифрові і т. п.

В підручниках з математики за програмою Нової української школи

застосовується перший методичний підхід, що на нашу думку є цілком логічним і інтуїтивним для дитини. Засвоївши прийоми додавання і віднімання трицифрових чисел учні швидко опановують такі ж дії і з багатоцифровими числами.

Висновки. Навички додавання і віднімання багатоцифрових чисел є базовими навичками, якими має володіти кожний учень по закінченні початкової школи. Від їх успішного опанування залежить подальше навчання і розвиток дитини. Тому важливого значення набувають вміння педагога сформувати відповідні знання та уміння учнів. Обізнаність педагога з різноманітними методичними підходами щодо вивчення кожної з тем та виокремлення власної методичної системи сприятиме досягненню найкращих результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Богданович М. В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: Навч. посіб. – 3-є вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008.– 336 с.
2. Коваль Л. В., Скворцова С. О. Методика навчання математики: теорія і практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» [2-ге вид., допов. і переробл.] - Х.: ЧП «Принт-Лідер», 2011. - 414 с.
3. Романишин Р. Я. Методична система формування обчислювальних навичок в учнів початкової школи: нейропсиходидактичний аспект/ Р. Я. Романишин // Молодь і ринок. – № 2(200). – 2022 р. – С. 54-64.
4. Скорцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів: навч. - метод. посіб. / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2020. — 320 с.

*Стаття надійшла до редакції
22 січня 2023*